

LIFE SCIENCE RÅDET

Anbefalinger til forsknings- og innovationsindsatsen

SEPTEMBER 2022

BAGGRUND

Regeringen nedsatte den 16. december 2021 det nationale Life Science Råd. Life Science Rådets formål er at styrke dialogen mellem offentlige og private aktører på life science-området til gavn for bedre patientbehandling, nye løsninger i sundhedsvæsenet, vækst og velfærd i Danmark. Life Science Rådet kan drøfte en række relevante emner som generelle rammevilkår for udvikling af innovative sundhedsprodukter, forskning og innovation, iværksætteri, udviklingstendenser på europæisk niveau mv.

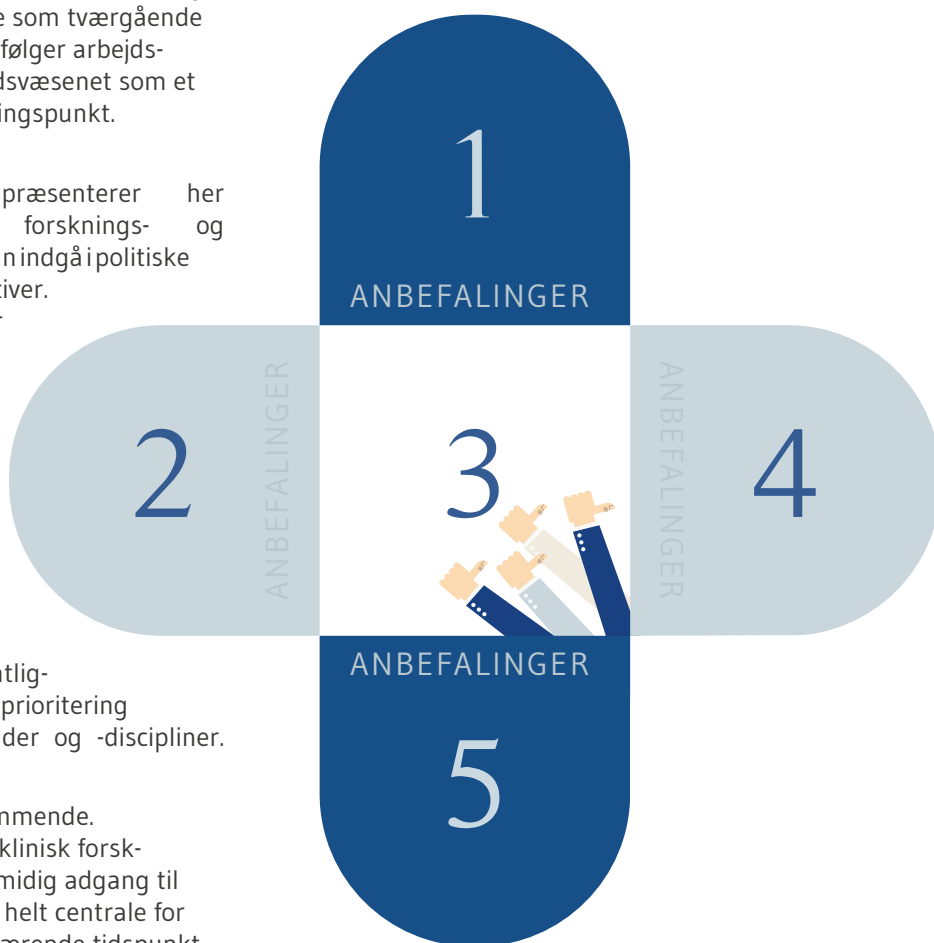
Life Science Rådet har ønsket at rette et særligt fokus på kroniske sygdomme som tværgående tema, og i forlængelse heraf følger arbejdskraftsudfordringen i sundhedsvæsenet som et naturligt og aktuelt omdrejningspunkt.

Life Science Rådet præsenterer her sine anbefalinger til forsknings- og innovationsindsatsen, som kan indgå i politiske overvejelser og initiativer. Life Science Rådet anser forskning og innovation som afgørende for, at vi i Danmark fortsat kan være en førende life science nation. Anbefalingerne udgør Life Science Rådets bud på, hvordan forskning og innovation på life science-området kan styrkes gennem bl.a. et tættere offentlig-privat samarbejde og med opprioritering af udvalgte forskningsområder og -discipliner.

Anbefalingerne er ikke udtømmende. Eksempelvis er vilkårene for klinisk forskning og en lettere og mere smidig adgang til anvendelse af sundhedsdata helt centrale for life science-branchen. På nuværende tidspunkt afventer Life Science Rådet konklusionerne fra

arbejdsgruppen om klinisk forskning, der er nedsat i regi af Life Science-strategien. Arbejdet med rammerne for anvendelse af sundhedsdata belyses af Partnerskabet og Visionen for bedre brug af sundhedsdata, jf. Life Science-strategien.

Life Science Rådets repræsentanter fra Sundhedsministeriet og Erhvervsministeriet har ikke forholdt sig til anbefalingerne, da disse er rettet til regeringen.

På vegne af Life Science Rådet,
Lars Rasmussen, formand

Life Science Rådets anbefalinger til forsknings- og innovationsindsatsen

Forskning og innovation er grundlaget for fremtidens patientbehandling. Investeringer i forskning giver danske forskere og virksomheder mulighed for at udvikle nye, innovative produkter, processer og løsninger. Når forskning bliver omsat til innovative sundhedsløsninger kan de komme både patienten og medarbejderen i sundhedsvæsenet til gode, hvis produkterne optages i driften.

ANBEFALING 1

1

Prioritering af kroniske sygdomme og andre relevante områder i forskningsindsatsen

Sundhedsvæsenets arbejdskraftsudfordring drives både af en stigende andel ældre patienter med ressourcekrævende behandlingsbehov og af færre tilgængelige faglige ressourcer. Én af forklaringerne på det øgede behandlingsbehov er, at andelen af borgere med kroniske sygdomme og multisygdom er stigende, og denne patientgruppe har et større antal kontakter med sundhedsvæsenet end andre borgere¹.

Forskning i gode og relevante forebyggelsestilbud, målrettede behandlinger i primær- og sygehussektoren samt teknologiske løsninger i det borgernære sundhedsvæsen kan skabe grundlaget for både øget livskvalitet for patienter og samtidig imødegå arbejdskraftsudfordringen på sundhedsområdet.

- *Life Science Rådet* anbefaler, at der i de kommende forhandlinger om forskningsreserven 2023 og i andre forskningsrelaterede politiske initiativer sker en opprioritering af forskning i forebyggelses- og behandlingsindsatser inden for de store kronikerområder, herunder multisygdom og minimering af evt. unødige behandlinger, ulighed i sundhed, psykiatri, højteknologisk forskning med mål om udvikling af feltet for personlig medicin, stamcelleterapi, genterapi, regenerativ medicin og brugen af kunstig intelligens inden for sundhedsområdet. Desuden ser *Life Science Rådet*, at der er behov for prioritering af forskning inden for virtuelle og teknologiske sundhedsløsninger i det borgernære sundhedsvæsen med det formål at frigive tid til omsorg og kernevelfærd.
- *Life Science Rådet* anbefaler, at andelen af midler til forskningsdisciplinerne sundhedsvidenskab, naturvidenskab og teknisk forskning opprioriteres, jf. også anbefaling 2 om grundforskning og fri, uafhængig og patientnær forskning. Opprioriteringen kan med fordel indføres trinvist over en periode startende med forhandlingerne om forskningsreserven for 2023.

Derudover er der i lyset af COVID-19 opstået et øget fokus på, hvordan Danmarks sundhedsberedskab bedst muligt håndterer grænseoverskridende sundhedstrusler nu og i fremtiden.

- *Life Science Rådet* anbefaler derfor, at forskningsindsatsen inden for infektionssygdomme styrkes, herunder inden for nye vaccineformer og behandlinger for infektionssygdomme.

¹ Sundhedsstyrelsen og Statens Institut for Folkesundhed (2022): Danskernes sundhed. ([her](#))

¹ Sundhedsministeriet (2018). Strategi for digital sundhed 2018-2022. ([Her](#))

ANBEFALING 2

Opprioritering af grundforskning og fri forskning

Samfundets vedvarende prioritering af grundforskning og fri forskning, herunder uafhængige og patientnære forskerinitierede forsøg, studier mv. skaber grundlaget for nye innovationer, som kan være banebrydende inden for patientbehandling og skabe værdi for samfundet. Dansk sundhedsvidenskabelig forskning er blandt de bedste i verden, og det er takket været offentlige og øgede private investeringer i grundforskning og fri forskning. Forskning på sundhedsområdet er en prioritet fra både offentlig og privat side. 32 pct. af de offentlige udgifter til forskning og udvikling går til sundhedsvidenskab, mens life science industrien står for ca. en tredjedel af erhvervslivets samlede investeringer i egen forskning og udvikling². Den danske life science sektor er i stor vækst, og det er derfor afgørende for at kunne indfri vækstpotentialet at have en solid fødekæde til industrien. Hvis Danmark også i fremtiden skal være en førende life science nation, som bidrager positivt tilbage til det danske samfund, er der behov for en vedvarende prioritering af forskning som et bærende fundament.

2

- *Life Science Rådet* anbefaler, at relevante aktører på forskningsområdet sætter en ambitiøs, fælles og langsigtet målsætning op for, hvor stor en andel af både offentlige og private midler, der anvendes til forskning.
- *Life Science Rådet* anbefaler en opprioritering af andelen af midler til grundforskning og fri, uafhængig patientnær forskning inden for sundhedsvidenskaberne samt den del af naturvidenskabelig forskning og teknisk forskning, der understøtter life science i de kommende forhandlinger om forskningsreserven og i andre forskningsrelaterede initiativer, jf. anbefaling 1. Opprioriteringen kan med fordel indføres trinvist over en periode startende med forhandlingerne om forskningsreserven for 2023.

² Erhvervsministeriet: Analyse af life science industriens økonomiske fodaftryk (2021)

ANBEFALING 3

3

Fradrag for forsknings- og udviklingsaktiviteter

Det skal være attraktivt at udøve forskning i Danmark, fordi det er én af de bærende forudsætninger for en innovativ life science sektor, som kommer patienter og samfundet til gavn. Derfor er rammevilkårene for forskningsaktiviteter – navnlig fradragsordninger – et væsentligt konkurrenceparameter, når life science virksomheder overvejer placering af sine forskningsaktiviteter. Derfor ser Life Science Rådet positivt på, at det med den politiske aftale ”En ny reformpakke for dansk økonomi” blev besluttet, at fradraget på forsknings- og udviklingsaktiviteter (FoU) på 130 pct. gøres permanent. Det gør Danmark mere attraktivt og konkurrencedygtig i forhold til at tiltrække globale virksomheder og investeringer.

Men aftalens implementering afventer imidlertid, at finansieringsgrundlaget falder på plads. Desuden fastholdes fradragsloftet i aftalen, hvilket betyder, at virksomheder maksimalt kan få fradrag for investeringer for 50 mio. kr. om året. Dette begrænser incitamentet for yderligere investeringer hos de virksomheder, som investerer mest i FoU.

- *Life Science Rådet* opfordrer til, at det får hovedprioritet, at permanentgørelsen af FoU på 130 pct. bliver realiseret så hurtigt som muligt ved at finansieringsgrundlaget etableres.
- *Life Science Rådet* anbefaler, at loftet på FoU-fradraget udfases over en periode, så incitamentet for yderligere forskningsinvesteringer i det private øges.

ANBEFALING 4

4

Fokus på overgangen fra forskning til innovation

Lovende forskningsprojekter inden for life science-området skal i højere grad understøttes i overgangen fra forskning til markedsnær innovation og produktudvikling (translation). I en ny komparativ analyse³ om start-up økosystemet sammenlignes Danmark med andre førende life science nationer og regioner. Her ses det blandt andet, at sandsynligheden for, at forskning (publikationer) munder ud i en start-up, er tre gange så stor i Bostons life science økosystem som i det danske. Dansk forskning på sundhedsområdet er anerkendt for sit høje niveau, men niveauet for den efterfølgende innovation rummer et forbedringspotentiale.

- *Life Science Rådet* anbefaler, at udfordringen med at omsætte forskning til innovation på life science-området adresseres strategisk og med konkrete initiativer i det kommende offentlig-private *Partnerskab for Viden og Vækst* (initiativ i "En ny reformpakke for dansk økonomi"⁴).

Life Science Rådet peger på et behov for en national innovationsstrategi, som dels understøtter at mere life science forskning munder ud i nye innovative løsninger, dels styrker sammenhængen mellem forskningsaktiviteter, skalering og implementering. Konkret bør en national innovationsstrategi indeholde bud på, hvilke incitamenter, som kan understøtte, at forskning bliver til innovative produkter, hvor et evt. indkøb kan være tænkt ind fra start. Det kan f.eks. være incitamenter der kan øge antallet af søgte patenter, mobilitetsskabende incitamenter, attraktive karriereveje inden for både sundhedsvæsen og universitetssektor ligesom styrket rådgivning i Technology Transfer-kontorerne (TTO'erne) kan være relevant. I arbejdet kan der med fordel ses på barrierer for innovation i en række segmenter som hospitaler, spinouts, start-ups, SMV'er, og større virksomheder, idet udfordringerne vurderes at være forskelligartede.

- *Life Science Rådet* vurderer dertil, at der er behov for en harmonisering af den praktiske håndtering af IP-rettighejder på tværs af universiteter, og tilsvarende kan der ses på de generelle rammevilkår for TTO-funktionerne. Rådet ser derfor positivt på regeringens forslag om at iværksætte en national indsats for smidig aftaleindgåelse og handel med IP-rettighejder i regi af Digitaliseringsstrategien og imødeser, at Partnerskab for Viden og Vækst kommer med input til dette arbejde.
- *Life Science Rådet* anbefaler desuden videreførelse og opskalering af veldokumenterede projekter som Open Entrepreneurship mv.

3 Damvad Analytics (2022) for BII: <https://bii.dk/wp-content/uploads/Damvad-BII-NNF-Startup-ecosystem-review-Final-report-22-March-2022-003.pdf>, side 22.

4 Damvad Analytics (2022) for BII: <https://bii.dk/wp-content/uploads/>

ANBEFALING 5

5

Flere innovative løsninger i sundhedsvæsenet via offentlig-private partnerskaber

Udvikling, implementering og skalering af innovative løsninger, som kan tages i brug i patientnær behandling går på tværs af både den offentlige og private sektor, faglige kompetencer, patienter og erhvervslivets aktiviteter.

Der er i de seneste år igangsat flere nye offentlig-private samarbejder på life science-området. Det gælder f.eks. Erhvervsfyrtårn Life Science med sit fokus på sund vægt og ulighed i sundhed, der udvikler projekter på tværs af private virksomheder, forskningsmiljøer, videninstitutioner, start-ups og offentlige organisationer og myndigheder. Et andet eksempel er det offentlig-private samarbejde om tests, dataindsamling og forskning under COVID-19-pandemien.

Løsninger, tilgange og metoder udviklet i et offentlig-privat samarbejde på life science-området kan bidrage til at afhjælpe den aktuelle arbejdskraftsudfordring i sundhedsvæsenet. Det kan bl.a. være ved at styrke samarbejdet om optag af innovation og teknologi i sundhedsvæsenet og ved at demonstrere effekten af disse nye løsninger.

Life Science Rådet har positivt noteret sig initiativet om at afsøge muligheden for en teknologifond i Aftale om regionernes økonomi 2023 samt regeringens initiativ om nedsættelse af Kommissionen for robusthed i sundhedsvæsenet, der bl.a. skal se på anbefalinger til smartere opgaveløsning, herunder teknologiske løsninger, der kan frigøre medarbejderressourcer.

- *Life Science Rådet anbefaler, at der sættes styrket fokus på at skabe flere innovative løsninger i sundhedsvæsenet, som medvirker til at imødegå arbejdskraftsudfordringen, via offentlig-private partnerskaber.*

Life Science Rådet vurderer, at der er behov for at konkretisere, hvordan og på hvilke områder, det er mest oplagt at styrke offentlig-privat samarbejde med det formål at øge innovationsoptaget i sundhedsvæsenet for at imødegå sundhedsvæsenets arbejdskraftsudfordringer. Life Science Rådet ønsker at bidrage til arbejdet, og vil derfor nedsætte en arbejdsgruppe i regi af Life Science Rådet, som skal komme med forslag til konkrete indsatser, metoder og evt. finansieringsmodeller. Life Science Rådet vil på baggrund af arbejdet drøfte mulige indsatser.

2022

